

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM ÉS
ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM: 200669

Hatályos: 2025. szeptember 01-től

Tartalom

1.2. Jogszabályi háttér	6
1.3. Az iskola bemutatása.....	8
1.3.1 Az iskola jelenlegi helyzete.....	8
1.3.2. Az iskola alaptevékenységei	8
1.3.3 Az iskola működési feltételei	9
2. NEVELÉSI PROGRAM	10
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	10
2.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei	10
2.1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei.....	11
2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata	11
2.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	14
2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	19
2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	21
2.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	21
2.4.2 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	23
2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
2.5.1. A pedagógus feladata	23
2.5.2. Az osztályfőnöki munka.....	25
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	25
2.6.1. Felzárkóztatás és tehetséggondozás	27
2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:.....	29
2.6.5. Az élethosszig tartó tanulás.....	30
2.7. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	30
2.8.1. Belső kapcsolatrendszer formái	31
2.8.2 A külső kapcsolatrendszer.....	31
2.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	32
2.9.1 A tanulmányok alatti vizsgatípusok	33

2.9.2. Az írásbeli vizsga szabályai	35
2.9.3. A szóbeli vizsga szabályai.....	36
2.9.4. A gyakorlati vizsga szabályai.....	36
2.9.5. Az alkalmassági vizsga szabályai	37
2.9.6. Szóbeli felvételi vizsga követelményei	37
2.10. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának iskolai terve	37
2.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	38
2.12. A felvételi eljárás különös szabályai	38
2.13. A folyamatos továbbtanulás feltételei	41
2.14. A tanuló legmagasabb évfolyamra lépésének feltételei	42
2.15. Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	42
2.16. A hiányzások kezelésének rendje.....	42
3. HELYI TANTERV	44
3.1. A választott kerettanterv megnevezése	44
3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	45
3.2.1. A szabadon tervezhető óraszám és a 10%-os sáv felhasználása	45
3.2.2. Helyi tanterv tantárgyi rendszere és órászámai.....	46
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	49
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	50
3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	50
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	51
3.7. Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyből a tanulók középszintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja.....	51
3.8. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgájának témakörei	51
3.9. Középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	51
3.10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartási és szorgalom minősítésének elvei.....	52
3.10.1. A tanulók tanulmányi munkája értékelésének elvei.....	52
3.10.2. Az értékelés típusai funkciók szerint.....	52
3.10.3. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése	53
3.10.4. Írásbeli teljesítmény értékelése	54
3.10.6. Gyakorlati teljesítmény értékelése	55

3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	56
3.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése	56
3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	57
3.16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	59
3.17. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	59
3.18. A SNI tanulók ellátása.....	59
4. ZÁRADÉK.....	60
4.1. A pedagógiai program érvényessége.....	60
4.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	60
4.3. A pedagógiai program módosítása.....	60
4.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	60
4.5. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása.....	62
5. MELLÉKLETEK.....	63
1. sz. melléklet: Általános iskola helyi tanterve	63
2. sz. melléklet: Gimnázium helyi tanterve	63
3. sz. melléklet: A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	63
4. sz. melléklet: Egyes vizsgatárgyak középszintű érettségi témakörei	63

Az iskola neve	Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola
OM azonosító	200669
Az iskola székhelye	4372 Nyírbéltek, Kossuth utca 1-3.
Az iskola telefonszáma	+36 70/636-9075
Az iskola fenntartója	Esélytér Intézményfenntartó
A fenntartó címe	4400 Nyíregyháza, Csillag utca 3.
Az intézmény típusa	Többcélú iskola, összetett iskola
Az intézmény alapfeladatai	• általános iskolai nevelés-oktatás • gimnáziumi nevelés-oktatás • felnőttoktatás
Telephelyei	Szabolcs-Szatmár –Bereg vármegye: 4955 Botpalád, Fő utca 148. 4741 Jánkmajtis, Kossuth út 7. 4400 Nyíregyháza, Vasvári Pál utca 1. 4341 Nyírvasvári, Kossuth utca 65. 4326 Máriapócs, Kossuth tér 10. 4946 Tiszaórád, Kossuth u. 42. 4971 Rozsály, Kossuth u. 37/a. 4244 Újfehértó, Széchenyi út 3. 4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7. 4946 Szatmárcseke, Kölcsey utca 11. Békés vármegye: 5500 Gyomaendrőd, Népliget u. 2. 5622 Köröstarcsa, Kossuth u. 6.

	5540 Szarvas, Fő tér 3. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye: 5462 Cibakháza, Czibak Imre tér 40. 5232 Tiszabő, Május 1. út 3/A. 5137 Jászkisér, Petőfi Sándor út 1.
Alapításának éve	2004. december 01.
Az iskola módosított alapító okiratának száma, kelte:	5/20232. (IV.24.) számú
Tevékenységei	Általános iskolai nevelés-oktatás: Iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarendben: - általános iskola 1-4. évfolyama számára (4 évfolyam) - általános iskola 5-8. évfolyam számára (4 évfolyam) Gimnáziumi nevelés-oktatás: Iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarendben: gimnázium 9-12. évfolyam számára (9-12. 4 évfolyam); Vizsgáztatás.

1.2. Jogszabályi háttér

- A nemzetközi köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény;
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet;
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet;
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet;
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazolásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet;
- Az iskola-egészségügyi ellátásáról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet;
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény;
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 100/2012. (VI.4.) Kormányrendelet;
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók;

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet;
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény;
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény.
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

1.3. Az iskola bemutatása

*„Szép dolog kifaragni egy szobrot és életet adni neki,
de még szebb kiformálni egy emberi lelket
és megtölteni igazsággal.”
(Victor Hugo)*

Az Esélytér Intézményfenntartó Bács-Kiskun, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyére kívánta kiterjeszteni nevelő-oktató tevékenységét.

Intézményünk célja, hogy azokat a fiatalokat, felnőtteket, akik az általános iskolai tanulmányaikat valamilyen okból abbahagyták, segítségünkkel képesek legyenek befejezni azt. Azon fiatalok, felnőttek, akiknek nincs még érettségi bizonyítványuk, intézményünk segítő, támogató légkörében képesek legyenek felkészülni az érettségi vizsgára. Bízunk benne, hogy a tanulóink a végzettség megszerzése által mind személyiségükben, mind pedig a munka világában sikeresebb életet tudnak majd élni.

Tanulóink többsége szociokulturális hátrányokkal küzd, aluliskolázottsága miatt a munkaerőpiacon szinte csak időszakosan, alulfizetett álláshoz jut.

Életkori megoszlás tekintetében jelen vannak a fiatalok és a középkorúak egyaránt, eltérő motivációs háttértényezők által vezérelve.

Az aluliskolázottság főként a családalapítás miatti korai iskolaelhagyásból, illetve a követelményrendszer többszöri sikertelen teljesítése miatti lemorzsolódásból, a tanköteles kor betöltéséből fakad.

Iskolánk olya ütemezéssel kínál tanulási lehetőséget, amely a tanulók számára a mindennapi tevékenységük mellett vállalható és teljesíthető. Ezért kínálunk esti munkarendet.

1.3.1 Az iskola jelenlegi helyzete

Az iskolánk alapító okiratában foglaltak alapján célunk az, hogy általános iskolai 1-4., illetve 5-8. osztályos, és középszintű érettségire felkészítő, 4 évfolyamos gimnáziumi képzést nyújtson az iskolarendszerű felnőttoktatás keretében.

Az iskola megalapításakor az alapítók a segítő szándék vezérelte.

Tanulóközpontú, szociokulturális- és tanulási nehézségekkel küzdő nem tanköteles korú fiatalokat és felnőtteket segítő intézmény működtetése a cél.

1.3.2. Az iskola alaptevékenységei

Az iskola alaptevékenységeit az alapító okirat határozza meg.

Az alaptevékenységünk az általános iskola 1-4., 5-8. osztályának befejezése esti munkarendben, valamint a gimnáziumi tanulmányok biztosítási felnőttoktatás keretében esti munkarendben. Nagy hangsúlyt fektetünk a segítségnyújtásra, ezért külön odafigyelünk a felzárkóztatást igénylő tanulók oktatására, megfelelő színvonalú fejlesztésére.

Intézményünk a középszintű érettségire való felkészítés után vállalja a középszintű érettségi vizsga szervezését is.

1.3.3 Az iskola működési feltételei

A fenntartó az intézmény működéséhez szükséges épületeket tartós bérleményként, és a tárgyi eszközöket használati joggal bocsátja az iskolánk rendelkezésére. A vagyon feletti rendelkezési jogot az Esélytér Intézményfenntartó gyakorolja.

A nevelő-oktató feladatellátáshoz Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye telephelyein, valamint Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye telephelyein egyaránt biztosított a teljes körű, iskolafokozatnak megfelelő szakos ellátottság. Pedagógusaink többsége rendelkezik különböző tanulást támogató módszertani továbbképzéssel, a felnőttoktatás területén szerzett, több éves tapasztalattal, így támogatni tudják az iskola alapelvárásait, a tanulók eredményes felkészülését. Nevelőtestületünk stabil, a fluktuáció nem jellemző.

Az iskola szervezetét a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, osztályfőnökök, szaktanárok és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő gazdaságvezető, iskolatitkárok és rendszergazda alkotják.

Intézményünkbe a tanulóink mindannyian a nem tanköteles korú tanulók közül kerülnek be, a pedagógiai programban szabályozott felvételi-, átvételi eljárásnak megfelelően. Külföldi állampolgárság esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvény 92. § alapján a magyar állampolgárokra vonatkozó feltételekkel.

2. NEVELÉSI PROGRAM

*„Ne akarjon a tanító az emberből más embert faragni,
hanem tanítsa meg a maga megismerésére,
a maga tehetségeivel (...),
s akkor áldott és gyönyörűséggel teljes lesz a munkája.”
(Cholnoky Viktor)*

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola képzési rendszerén belül hajtjuk végre fejlesztési elképzeléseinket. A személyiség fejlesztésénél a személyiség egységét kell szem előtt tartani. Ennek tudatában az értelem kiművelése mellett az egészséges és kulturált életmódra nevelés, és a fejlesztő képzés fontos feladatként jelentkezik.

Olyan iskolát szeretnénk, ahol a tanár és a diák egyaránt jól érzi magát, ahol egymás tisztelete és segítése jellemzi az emberi kapcsolatokat, ahol kiteljesedhet mind a pedagógusok, mind pedig a tanítványok személyisége.

2.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei

Alapelvünk, hogy:

- Diákjaink a magánérdeket a közérdeket összeegyeztetni képes, felelős állampolgárokká váljanak.
- A nevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre, a környezet- és természetvédelemre, a tudatosságra, továbbá az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.
- A közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célok meghatározása.
- Az ismeretközvetítés során a korszerű, egyénre szabott pedagógiai módszerek alkalmazásának megvalósítása kiemelt szempont.
- Az iskolában folyó nevelés-oktatás tartalmi egységének, az iskolafokokozatok közötti átjárhatóságnak biztosítása.
- A tanulók felkészítése az önálló ismeretszerzésre, az aktív tanulásra és önművelésre.

Ennek feltétele a készségek fejlesztése:

- Az iskolánkban minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazására, hatékony felzárkóztató munkára, szintre hozásra van szükség.
- Fejlesztünk kell az anyanyelvi kommunikációs képességeket és a viselkedéskultúrát.
- A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pályaeorientáció reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészség fejlesztését egyaránt magában foglalja.
- Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.
- Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, a más népekkel szembeni tolerancia fejlesztése.
- A demokratikus magatartásformák kialakítása.
- A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk etikus és kritikus értelmezése, feldolgozása, felhasználása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete, gyakorlása, alkalmazása.

2.1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei

Intézményünkbe folyó felnőttoktatási nevelő-oktató munkánk során értéknek tekintjük, ha nevelőtestületünk olyan körülményeket tud teremteni, amelyben:

- munkarendünkkel biztosítjuk a munka és család melletti tanulás feltételeit,
- az ismeretközvetítés során biztosítjuk az egyénre szabott módszerek, eljárások alkalmazását, az eredményes továbbhaladást,
- az eltérő előzetes ismeretekkel, motiváltsággal, szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink számára biztosítjuk a be- és elfogadó légkört,
- esélyt teremtünk a tanulási út folytatásához, a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák elsajátításához,
- olyan kognitív, személyes és szociális értékek kialakítását, azok beépülését tudjuk elindítani, amelyek hozzájárulnak a mai kor kihívásainak való megfeleléshez,
- tanulóink belső igényévé válik az élethosszig tartó ismeretszerzésre való törekvés.

2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata

Átfogó cél:

Az iskola alapvető, átfogó célkitűzése az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén a gyakorlatias nevelés-oktatás megvalósítása. Ennek megfelelően az iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve pedagógiai szempontból tanulóközpontú.

Egyensúlyba kell helyeznünk a személyiségfejlesztést azokkal a közvetíteni kívánt ismeretekkel, amelyek választ adnak a pedagógiai és munkaerőpiaci kihívásokra.

A hazai és a nemzetközi pedagógiai folyamatokat egyaránt jellemzi a differenciálás és az integráció. Mindez megkívánja az egyénre szabott, képességek szerinti differenciálás, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazását.

További célok:

- A pedagógiai tevékenységünket a tanulóink mindenek feletti érdeke vezérelje.
- Megteremteni az elfogadó, nyugodt légkört, melyben tanulóink bizalommal fordulnak hozzánk, s mely segítségével pozitív megerősítéssel kívánjuk tudásunkat támogatni.
- A pozitív beállítódások, magatartások és szokások fejlesztése.
- Tegyük fogékonnyá a tanulókat saját környezetük, a természet és a társas kapcsolatok értékei iránt.
- A kommunikációs készségek alakításával sajátíttassuk el az alapvető viselkedési szokásokat, fogadtassuk el a magatartási és társadalmi normákat.
- A szellemi és fizikai fejlődés optimális feltételeinek biztosításával fejlesszük a problémamegoldás, kreatív gondolkodás képességét.
- Teremtsünk valóságos tanulási környezetet, nyújtsunk alkalmazható tudást.
- Jellemezze oktató-nevelő munkánkat a tevékenység- és gyakorlatközpontúság, a fokozatosság és a folyamatosság.
- Oktassuk együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, különböző képességű, az eltérően motivált, az eltérően szocializált, és kulturális miliőben élő tanulókat.
- Törekedjünk differenciált fejlesztéssel, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség elősegítésére, különösen a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében.
- Fejlesszük az önálló, aktív tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott, differenciált tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával.
- Korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával alakítsuk, fejlesszük a kulcskompetenciákat, képességeket, alapvető készségeket, szokásokat.
- Fejlesszük a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket.
- Nevelő-oktató munkánk általános céljaként a kompetens, intelligens, a világra és önmagára pozitívan tekinteni tudó, felelős állampolgárrá nevelést tűzzük ki.
- Feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiaság megerősítése.

- Az önállóság, a kezdeményező- és döntési képesség fejlesztése.
- A munka, az erőfeszítés megbecsülése.

A cél elérését szolgáló feladataink

A cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységünknek feladata.

Az életkori és egyéni sajátosságokat is figyelembe véve, folyamatosan növekvő terhelést tervezünk és valósítunk meg a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon. Segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában. Céljaink összhangban állnak a kompetenciaalapú oktatás célkitűzéseivel, és eszerint tantárgytól függetlenül kívánjuk fejleszteni tanulóink tanulási, önismereti és életviteli képességeit.

A munkákat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- Az nevelő-oktató munkánk során az egyéni képességek, sajátos nevelési igények figyelembe vétele megtörténik.
- A kiemelten tehetséges, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése eredményes.
- Igény ébresztése az egészséges életmód normáinak megismerésére, betartására, tudásuk folyamatos bővítésére.
- Az eredményes, az aktív tanulást támogató tanulási technikák elsajátításának segítése.
- A környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismertetése.
- A magyar és a nemzetiségek kulturális örökségének ápolása és tiszteletben tartása.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség megalapozása.
- Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetünk rendbe tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló, differenciált fejlesztés álljon.
- Úgy sajátítsuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltség tartalmakat, hogy tanulóink folyamatos motivációját fent tartsuk.
- Gazdagítsuk az érzelemvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást.
- Gazdagítsuk, fejlesszük a tanulási szokásokat.
- Sajátítsuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit.
- Segítsük a diákjainkat a tanulási nehézségeik leküzdésében, műveltségi hátrányaik csökkentésében.
- Erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó, nyugodt légkört.
- Erősítsük a pozitív jellemvonásokat: az önismeret, a segítőkészséget, a szolidaritás érzését, az empátiát, az együttműködés készséget.
- Biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről.

2.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiaság megerősítése.

Az iskola által megfogalmazott Pedagógiai program a Nemzeti alaptanterv szellemiségére épül, megfogalmazódik benne annak értékrendje, alapelvei, követelményei.

Kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sikerkritériumok:

- Meggyőződés formálása, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája.
- Érezzük és tapasztaljuk diákjaink bizalmát.
- A diákjaink kötelességtudók, ugyanakkor felelősségteljesen tudnak élni a jogaikkal.
- Tanulóink kulturáltan viselkednek, a szép magyar beszédet használják.
- Egészségesen élnek, óvják környezetüket.
- Tudatosan alakítják saját életüket, képesek önállóan ismereteket szerezni.
- A tanulók határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.
- Olyan biztos és széleskörű tudással rendelkeznek, amely alapján reálisan választhatnak pályát, tudnak újabb szakmát szerezni.
- Megfelelő kommunikációs képességekkel és számítástechnikai jártassággal rendelkeznek.
- Tanulóink elsajátítják azokat a gyakorlati képességeket, amelyek nélkülözhetetlenek a munkaerőpiaci versenyben.
- A hátrányos helyzetű tanulók számára is elérhetővé tesszük a középfokú iskola sikerességét.

Ha mindezt véghez tudjuk vinni a diákokkal együttműködve, akkor képesek lesznek arra, hogy sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Megfelelnek a munkába állás kihívásainak akár Magyarországon, akár az Európai Unióban helyezkednek el.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók már kialakult személyiségét széleskörűen fejlessze. Ez a fejlesztés nagy átgondolást és szervezést igényel, hiszen tanulók felnőttoktatásban vesznek részt.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott céloknak megfelelően egyesíteni kívánjuk a hagyományos értékeket és a XXI. századi társadalmi igényeket, ennek megfelelően határozzuk meg személyiségfejlesztő feladatainkat.

Erkölcsei nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudat és a felelős életvitel

elmélyítése, közösségi beilleszkedésük elősegítése, és mindezek meggyőződéssé alakításának támogatása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanítás- és tanulásszervezési eljárások keretében a főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetésén keresztül a cselekvő állampolgári magatartást, a törvénytiszteltet, az együttélés szabályait, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletét, az erőszakmentességet és a méltányosságot megtestesítő értékeket elmélyítsük, támogassuk azok beépülését és a mindennapi élet során történő követését.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink képesség váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességére, az empátiára, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ehhez elengedhetetlen az önismeret fejlesztése, a reális énkép formálása, tudatosítása annak, hogy saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk alakítani.

A családi életre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendbe jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok ok-okozati összefüggésének és hatásmechanizmusuknak megfigyeltetése, a harmonikus családi minták és a családi közösségek megbecsülésének közvetítése.

A testi és lelki egészségre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy az egészséges életmódra nevelés keretében hozzásegítsük tanulóinkat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez, hogy ismerjék és igényeljék a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a stresszkezelés alapvető jellemzőit és lehetőségeit.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartás kialakítását formáljuk a tanulóknál úgy, hogy megismertetjük ezekkel a csoportokkal a sajátos igényeit, élethelyzetét. Fejlesztjük az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást, önkéntes feladatvállalást és –megvalósítást képességét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá tanulóink mindennapi cselekvései során, hogy az erőforrásokat tudatos, takarékosan és felelősségteljesen használják.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink rendelkezzenek a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról való információkkal, ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, hogy a globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak. Legyenek tisztában a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Az oktató munkánk során feladatunk, hogy felkeltsük tanulóink érdeklődését az ismeretanyagok iránt, és útbaigazítást adjunk a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok, melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, miként működhetnek együtt a tanulók csoportban, hogyan rögzíthetők és hívhatók elő a szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulás folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az intézmény a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosítják. Különös figyelemmel kell lennünk a családi, szociális helyzetre, valamin arra, hogy a felnőttoktatásban a tanítási órák délután vannak. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladata a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók előképzettségéhez, képességeihez és az egyese tantárgyakból nyújtott teljesítményhez.

Kiemelt célunk, hogy a tanáraink az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítsék az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így gyakorlásnál, ismétlésnél a tanulók önálló, otthoni, esetleg csoportos munkájára támaszkodnak. A tanórák egyik legfontosabb célja, hogy az adott tananyagot az órán a tanár a diákok aktív bevonásával feldolgozza. Az egységes alapokra épülő differenciálás teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a munkának. Épít a tanulóink – tekintettel arra, hogy felnőttek – szerzett ismereteire, élettapasztalatára. Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnybe részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályzó mechanizmusainak, az aktív tanulásnak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontjai a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban, az osztálymunkában, a csoportmunkában, az otthoni tanulásban a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A feladathoz, egyéni képességekhez illeszkedő tanulásszervezési módszerek, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb tevékenységek segítik:

- Hagyományőrző tevékenységek;
- Ünnepségek, megemlékezések;
- Kiállítások szervezésében, pályázatok lebonyolításában való bekapcsolódás;
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz, kapcsolódó foglalkozások;
- Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások;
- A tanulók egyéni tanulását, önképzését segítő digitális jegyzetek.

2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók életkori sajátosságuknak megfelelő, a mindennapi életben alkalmazható egészségtudatos életvitelt biztosító, elméleti és a gyakorlatban alkalmazható ismeretekkel rendelkezzenek, teljessédjön ki az egészséges életmód.

A teljes körű egészségfejlesztés színterei

A teljes körű egészségfejlesztés a felnőttoktatás során sajátos módon valósul meg, melynek fő színterei a tanórák:

- természettudományos tantárgyak tanórái
- idegen nyelvi tanórák (szituációkba beépülve)
- osztályközösség-építő tanórák.

*A teljes körű egészségfejlesztés feladatai**Az egészséges táplálkozásra nevelés*

Elsősorban a biológia órák tananyagába beépülve jelennek meg a közvetítendő ismeretek:

- az egészséges táplálkozás alapismereteinek közvetítése,
- egyes élelmiszerek és tápanyagaik,
- egészséges táplálkozási szokások tudatosítása,
- alapvető higiénés szabályok ismertetése, azok fontosságának tudatosítása,
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata,
- lelki eredetű táplálkozási zavarok,
- a beteg ember táplálásának sajátosságai.

A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.

Valamennyi tanórán megjelenő feladat, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a kiegyensúlyozott pszichés fejlődés biztosítása,
- a környezethez történő alkalmazkodás támogatása,
- a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásának tudatosítása,
- a szűkebb és a tágabb környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben tanúsítandó megoldási stratégiák kialakítása.

Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése

Valamennyi tanórán megjelenő feladata, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a helyes napirend fontossága,
- alapvető járványtani fogalmak megismertetése,
- az ember testi és lelki egészség közötti kapcsolat megértetése,
- a szűrővizsgálatok szükségességének tudatosítása,
- a baleset megelőzés fontosságának tudatosítása,
- az alapvető és általános balesetvédelmi ismeretek elmélyítése,
- a kölcsönös segítségnyújtás fontossága.

A mindennapos testnevelésre vonatkozó előírás a 2011. évi CXCV. törvény 60.§ (9) bekezdés c) pontja alapján a felnőttoktatásban nem kötelező.

Drogprevenció**Alapelvek és célok**

Iskolánk kiemelt nevelési célja a tanulók testi-lelki egészségének védelme és erősítése. A drogprevenációs program a pedagógiai program szerves része, melynek célja, hogy a felnőtt

tanulók megismerjék a szenvedélybetegségek kockázatait, felismerjék a szerhasználat veszélyeit, valamint erősödjön bennük a felelősségteljes döntéshozatal képessége. A drogprevenció célja:

- a tanulók tájékoztatása a legális és illegális pszichoaktív szerek élettani, pszichés és társadalmi hatásairól;
- a felelős döntéshozás támogatása és a kockázatcsökkentés elősegítése;
- a mentális egészség megőrzése, a stressz- és konfliktuskezelési technikák fejlesztése;
- a segítségkérési lehetőségek és intézményi, illetve civil szervezeti támogató hálózat bemutatása.

Feladatok és tartalmak

A drogprevenció tevékenység során az alábbi feladatokat látjuk el:

- A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos ismeretek átadása (drogok, alkohol, dohányzás, viselkedési függőségek).
- A tanulók önismeretének, felelősségtudatának és problémamegoldó képességének fejlesztése.
- Tájékoztatás a helyi és országos segítő szervezetekről, intézményekről és elérhető szolgáltatásokról.
- Projekt módszerek (plakátok, prezentációk készítése).

Módszerek és szervezési formák

- Tanórai beépítés (pl. osztályközösség-építés, etika, biológia keretében).
- Osztályfőnöki órák keretében tematikus foglalkozások (pl. életvezetési készségek, társadalmi hatások).
- Esetmegbeszélések és közös tapasztalattal megosztás, a tanulók élethelyzetére építve.
- Tájékoztató anyagok és segélyszervezetek elérhetőségeinek biztosítása.
- Digitális tananyagok, online prevenció eszközök felhasználása.

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

2.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Ahhoz, hogy a társadalmi civil szerződés Magyarországon a kellő szintre fejlődjön, tanulóinkban fejleszteni kell a „van közöm hozzá” attitűdöket. A felnőtteknél már kialakult egyfajta elképzelés, szerepkör, amelyet fejleszteni tudunk és kell is fejlesztenünk.

Azt akarjuk elérni, hogy az intézményünkben tanulóknak:

- fejlődjön az önérdek mellett a közérdek szerepe,
- váljon fontossá a társadalmi szolidaritás,
- az önkéntesség legyen ismert és elismert tevékenységi forma,

- a szociális érzékenységet és a társadalmi igazságosságot fontosnak tekintsék,
- erősödjön a közbizalom,
- a közösségi létforma a kényszer helyett a késztetésre, a cselekvésre sarkalljon,
- a közösségi ügyek morális támogatása az egyén részéről fontossá váljon,
- a közösségi célok felismerését egyéni és közösségi tettek kövessék,
- a társadalmi szocializáció a közösségi lét különböző szinterein zajlódjon,
- az egyén saját szabadságát a közösségi szabályok keretei között értelmezze.

Az iskolában tovább kell fejleszteni annak a társadalmi tudásnak, képességnek és gyakorlatnak a kiépítését, ami a helyi önszerveződést biztosíthatja majd. A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a tanárok és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányításai iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskola élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vételével a tanulóközösségek fejlesztésében a tanulói közösségek irányításánál a tanároknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz. A felnőttek személyiségének az átalakítása az autonómiáig a tanár fontos feladata.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezésében a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása is fontos, az adott szociokulturális háttér figyelembevételével. A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Legfontosabb iskolai közösségeink:

- osztályok tanulói,
- évfolyamok tanulói,
- telephelyek tanulói.

2.4.2 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A felnőttoktatási intézményben az iskola belső életének szereplőit elsősorban a felnőtt tanulók és a pedagógusok alkotják. Esetenként – kiskorú – tanulók esetében a szülők is szereplővé válnak.

Az együttműködés a tanulók-tanulók, a tanulók-tanárok, valamint a tanárok-tanárok között valósul meg, közvetlen, személyes kapcsolat révén.

A nevelés folyamatában az iskola a tanulókkal és kiskorú tanulók esetében a szülőkkel partneri kapcsolat kialakítására törekszik, melynek feladatai:

- az iskola és a tanuló/család legfontosabb alapértékeinek közelítése, hogy az eltérő normák, értékek ne szabjanak gátat az eredményes együttműködésnek,
- rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre való törekvés.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatás rendszeréből kimaradt, hozzánk kerülő tanulók előismerete igen eltérő. A legnagyobb hiányosságok az alapkészségek terén mutatkoznak: az írás, olvasás, szövegértés és -értelmezés terén.

A hátrányok csökkentésének elsődleges színtere a tanóra. Feladatunk, hogy az ismeretnyújtó órák helyett módszereiben gazdag képességfejlesztő, aktív tanulást támogató foglalkozások valósuljanak meg.

2.5.1. A pedagógus feladata

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának támogatása, ellenőrzése.

A fentiekkel összefüggésben a szaktanárok kötelességei a következők:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót;
- a pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése;
- a tanulót világosítsa fel a munka- és balesetvédelmi előírások betartására;
- a tanulók, munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartva, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon;
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éve és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakzerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét;
- a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját;

- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát;
- tanítványai aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa;
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse;
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken;
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket;
- megőrizze a hivatali titkot;
- hivatáshoz méltó magatartást tanúsítson;
- a tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógusok feladatának részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatit az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- írásbeli beszámolók, számonkérések, dolgozatok összeállítása és értékelése,
- felügyelet a vizsgákon
- iskolai kulturális programok szervezése,
- fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- a pedagógus nevelőtestület tagjaként részt vesz a nevelőtestületi határozatok meghozásában,
- az intézmény hivatalos dokumentumait ismeri, illetve megismeri, az abban foglaltakat magára nézve is kötelezőnek tartja (PP; SZMSZ; Házi rend; Éves munkaterv, tanügyi nyilvántartások; Munka- és tűzvédelmi szabályzatok; egyéb belső szabályozók; utasítások...),
- szakmai alapossággal készül a foglalkozások, a tanítási órák megtartására, elvégzi a előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- az érvényes intézményi pedagógiai programnak, a helyi tantervnek megfelelően, felelősséggel és önállóan, saját, a korszerű, pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat, az aktív tanulást támogató módszerei és a főigazgató, illetve a főigazgatóhelyettes(ek) által (munkatervben rögzített időpontig) jóváhagyott tanmenet szerint tanít.

2.5.2. Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét.

Az osztályfőnöki tevékenység legfontosabb céljai az egész iskolára vonatkoztatva, úgy irányítani a tanulók tevékenységét, hogy el tudjanak igazodni a környező világban, ismerjék és védjék környezetüket, optimista szemlélettel éljenek a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, ismerjék helyüket a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, ismerjék helyüket a világban, énképük legyen reális, kerüljék a káros szenvedélyeket.

Az osztályfőnököt a főigazgató bízza meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatainak fő csoportjai:

- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra, folyamatosan ügyel a házirendbe foglaltak betartására, általános balesetvédelmi oktatást tart.
- Közvetlen nevelőmunka, az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése, a kultúrahasznaát megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység, mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, az osztály konfliktusainak megoldása.
- Ügyviteli feladatok. Az e-napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése, igazolások kezelése. Félévkor és évvégén az érdemjegyek ellenőrzése az osztályozó értekezlet előtt, félévi értesítő és bizonyítványírás.
- Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása. Kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel. Szabadidős tevékenységek, programok szervezése.
- Az osztályfőnököt a főigazgató jelöli ki. Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az éves munkaterv alapján végzi.
- Az iskolai pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximálisan tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban, foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Nyomon követi és a törvényben előírt módon kezeli a hiányzásokat.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

a) A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók köre:

A sajátos nevelési igényű tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulás, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk nem lát el sajátos nevelési igényű tanulókat.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos technikákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Intézményünk a kiemelten tehetséges és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat ellátja, számunkra az egyéni tanulási utak biztosítása, jelen dokumentumban meghatározottak szerint.

- b) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók köre:

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozat alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli

vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzet meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2.6.1. Felzárkóztatás és tehetséggondozás

A tehetség valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. A tehetséggondozás a személyiségben lévő adottság, különleges képesség, személyiségfejlesztési folyamatba illeszkedő, ugyanakkor differenciált és hatványozott kibontása.

Az iskola – lényegéből adódóan – az átlagos képességekkel rendelkező, átlagos képességű tanulók számára állítja össze a tananyagot, tanterveit. Így minél homogénebb egy tanulói közösség intellektuális szintje, annál „könnyebb” az oktatási folyamat.

Iskola tanulói közül azonban jó néhányan rendelkezhetnek olyan képességekkel, adottságokkal, amelyek alapján kitűnnek társaik közül. Pedagógiai munkánk egyik fontos feladata ezeknek a képességeknek a felkutatása, felszínre hozása, kibontakoztatása, erősítése, értékelése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- a viselkedéskultúra fejlesztése,
- a tanítási órához kapcsolódóan külön feladatok kiadásával, pl.: egy-egy témakör alaposabb feldolgoztatásával, kiselőadások tartásával.

A tehetségfejlesztése lehetőségei tanórán kívül:

- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás – egyéni időkeretben),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok),
- továbbképzés segítése (tanulóknak),
- pályaválasztás segítése,
- munkaerőpiaci ismeretek közvetítése.

2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók leggyakoribb ismertetőjelei:

- a tanuló nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,

- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, beszédzavarok).

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciós foglalkozások.

A beilleszkedési, magatartási problémák sikeres megoldásához szükséges a pedagógiai tevékenység. A magatartási illetve tanulási problémákkal küzdő tanulókat elsősorban az osztályfőnök segíti tanácsaival, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket.

Az iskola pedagógusainak munkáját ebben a folyamatban a nagyfokú empátia, előítélet mentesség, pedagógiai kreativitás, a tanuló elfogadása és segítése kell, hogy jellemezze. A tanár-diák viszonyban dominálniuk kell a következő értékeknek: nyíltság, őszinteség, törődés, a máik tiszteletben tartása, az igények, elvárások megfelelő stílusú kifejezése.

Fel kell ismerni és megfelelően diagnosztizálni a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat, illetve a negatív viselkedés okait.

A kortárs csoportok erős befolyásoló hatása miatt az osztályközösség véleményének alakításával, az érintett tanuló viselkedésének elfogadásával pozitív eredmény érhető el.

Egyéni motivációs bázisuk megismerésére építve igyekeznünk kell sikerélményekhez juttatni problémás tanulóinkat, felzárkóztató, pótló foglalkoztatások szervezésével szükség esetén tanulás-módszertani, tanulástechnikai segítség nyújtásával biztosítani az előre haladásukat.

2.6.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

A kudarc egy sajátos viselkedési zavar, amely a tanuló és a külvilág közötti viszony tartós zavarát jelzi. Tanulási zavarokkal küzdőknek azokat a tanulókat nevezzük, akik az iskolai alaptantárgyakból azért nem tudnak kielégítően teljesíteni, mert ezeknél a tárgyaknál nehézséget jelent nekik a koncentráció, az információ felvétele, feldolgozása és hasznosítása, jöllehet az általános intelligenciájuk ezt nem indokolja. Iskolánkban számos ilyen diák van jelen.

Arra kell törekedni, hogy a teljesítménybeli lemaradás eseteit megvizsgálva felismerjük az okokat, elemezzük azokat, s kapcsolatba hozzuk a tanuló személyiségével, képességeivel, szociális környezetének légkörével.

A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei:

- a képességektől jelentősen eltérő tanulmányi eredmény,
- nagymértékű teljesítménycsökkenés,
- bukás,
- hiányzás,
- feszültség, ingerlékenység, agresszivitás,
- gyenge koncentrációképesség,
- kommunikációs készség zavara,
- az egyes tantárgyak tanulási módszereinek hiánya.

Nem minden viselkedési rendellenesség háttérben húzódik meg ugyanakkor tanulási nehézség. Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- diagnosztizálás (minden pedagógus feladata),
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az egyéni foglalkozások,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelése.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sok félék lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyiségfüggő.

2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az indulási hátrányok csökkentése;
- a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű diákok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az egészségügyi ellátórendszer szűrővizsgálatain való részvételre való ösztönzés;
- az egészségvédő- és mentálhigiéniai programok szervezése;
- a családi életre való nevelés;
- a személyes és egyéni tanácsadás;

- a tanulók szociális helyzetének javítására való figyelemfelhívás (segélyek, alapítványi támogatások);
- a szenvedélybetegségek megelőzése.

2.6.5. Az élethosszig tartó tanulás

Az egész életen át tartó tanulás egy új tanulási forma a kialakítását helyezi a középpontba. Mindenki számára hozzáférést biztosítani ahhoz, hogy a tanulás kortól, nemtől, végzettségtől függetlenül tovább folytatható legyen abból a szintből, amelyen megrekedt.

A tanulási folyamat része az iskolai rendszerű oktatáson túl az élet más területeiről történő személyiségformáló tapasztalatszerzés. Ez a kompetencia alapú oktatás alappillére, és felnőttoktatásban a legjobban alkalmazható forma.

Iskolánk célul tűzte ki, hogy diákjainak két féle módon nyújtson segítséget a tanulás folytatásához:

- életkoruk alapján programokban való részvételre ösztönzik,
- a képzések során megpróbálni felkészíteni a tanulókat az önképzésre,
- az érdeklődésüknek, képességeinek megfelelő helyes út kiválasztása: továbbtanulás, munka világa,
- a pozitív példa továbbadása,
- sikerélményhez juttatás,
- az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- a tanuláshoz való hozzáférése a szociálisan hátrányos helyzetű és a munkaerőpiaci szempontból veszélyeztetett csoportoknak.

2.7. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Felnőttoktatás révén a diákönkormányzat működését nem tartjuk relevánsnak. Emellett azonban fontosnak tartjuk a tanulók véleménynyilvánításának, az őket érintő döntési folyamatokba történő bevonásának érvényesülését.

A tanulókat, a kiskorú tanulók szüleit az intézmény egészének életéről, az aktuális tudnivalókról:

- a főigazgató szükség szerint tanévenként egy alkalommal, továbbá a honlapon folyamatosan tájékoztatja;
- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan nyújtanak tájékoztatást;
- beiratkozáskor a tanulók megadják e-mail címüket, így felkerülnek az osztályok levelező listájára, ahová rendszeres tájékoztatást kapnak az aktuális feladatokról, teendőkről, határidőkről.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az intézmény belső szabályzataiban biztosított jogainak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban – az iskola főigazgatójához, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez fordulhatnak.

A tanulók, a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik a főigazgatóval, nevelőkkel.

A tanulók, kiskorú tanulók esetén a szülők az egyéni haladásról az alábbi módon tájékozódhatnak:

- szóban,
- félévkor és tanév végén írásban,
- e-Kréta rendszeren keresztül.

Az e-Kréta hozzáférését a tanulók, kiskorú tanuló esetén a szülők részére is a tanév megkezdését követően, illetve a tanulói jogviszony keletkezése után – 15 napon belül az Intézmény megadja.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái
Az együttműködés fejlesztése a partneri elvárás és elégedettség minél teljesebb kielégítése, valamint a pedagógiai célkitűzésink megvalósítása a célunk.

2.8.1. Belső kapcsolatrendszer formái

Intézményen belüli, telephelyek közötti kapcsolat:

- Tantestületi értekezletek;
- Munkaértekezletek;
- Közvetlen személyes beszélgetések;
- Elektronikus kapcsolattartás.

A fenntartóval való kapcsolat:

- Folyamatos szakmai koordináció, párbeszéd;
- Költségvetési egyeztetés;
- Tartalmi és törvényességi ellenőrzések;
- Kölsönös tájékoztatás az oktató-nevelő munkát érintő lényeges kérdésekről, eredményekről.

2.8.2 A külső kapcsolatrendszer

Felnőttoktatás révén a szülőkkel való kapcsolattartás nem releváns. Tanulóink minden előmenetelükkel kapcsolatos hivatalos értesítést kizárólag az e-Kréta rendszeren keresztül kapnak.

Annál a tanulónál, aki még kiskorú, de már nem tanköteles, a törvényben meghatározott módon tájékoztatjuk a szülőt (kiemelten: tanulmányi előmenetel, hiányzás...). A kiskorú tanuló és szülője szintén az e-Krétán keresztül kap minden hivatalos tájékoztatást, melyhez a hozzáférést mind a kiskorú tanuló, mind a szülő a tanulói jogviszony keletkezése után 15 napon belül megkap az intézménytől.

Fogadóóra:

A tanulók és a pedagógusok személyes találkozása, amelyen keresztül egy-egy probléma megbeszélése, egyéni fejlesztések segítése konkrét tanácsokkal a fogadóórán valósulhat meg. A szaktanár saját maga határozza meg fogadóóráit, amely az éves munkatervben kerül meghatározásra.

Nyílt nap:

A nyílt tanítási nap kijelölése lehetőséget ad arra, hogy az érdeklődők betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a különböző munkarendek tanítási óráinak lefolyását. Az iskolánkba járó tanuló és/vagy szülője betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életét. Az adott tanévre vonatkozóan a nyílt nap az éves munkatervben kerül meghatározásra.

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásáról a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletének 64-73. §, 143.§ rendelkezik.

A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában a következők jelentik:

- osztályozóvizsgák,
- különbözeti vizsgák,
- javítóvizsgák,
- pótló vizsgák.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki a nevelőtestület határozatával javítóvizsgát tehet,
- aki pótló vizsgát tehet.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket vagy magasabb évfolyamra felvételüket kérik az intézménybe, és tantárgybeli és/vagy 25% feletti óraszámbeli eltérés lép fel a két intézménytípus között, akkor az átvétel/felvétel feltételeként a főigazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.9.1 A tanulmányok alatti vizsgatípusok

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani:

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításaihoz **osztályozóvizsgát** kell tennie, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- tanulmányait egyéni munkarend szerint folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozóvizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozóvizsga alól felmentés nem adható,
- a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének. (Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul),
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, és lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozóvizsgát tennie, amelynek tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozásának szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként, a nem tanult tárgyakból,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éve óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 75%-a.

Iskolaváltás esetén, az előző iskolában eltérő évfolyamon tanult, de megegyező tantárgy beszámítható.

A részben eltérő tantárgyi megnevezés, vagy az előző intézményben tanult integrált tantárgy esetén a tartalmi megfeleltetés mellett az adott tantárgy beszámítható.

A különbözeti vizsga

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,

- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különbözeti és az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a tanuló:

- A főigazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgától neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételi gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartása.
- A főigazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételi megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.
- Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik,
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola főigazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiket a tanuló nem teljesítette,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Tanulmányok alatti vizsgát – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján készített helyi szabályozásokban meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Amennyiben a tanulónak a kérelmére a főigazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le:

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a kormányhivatal vezetőjével vizsgabiztos kirendelését kéri.
- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthet, azokról másolatot kérhet. Megfigyeléseiről, megállapításairól két példányban jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a kormányhivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén a főigazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti kormányhivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választadást befejezné.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell kijelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságnak elnökét és tagjait a főigazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti Kormányhivatal bízta meg.
- A **középiskolában**, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanpercés, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit megában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli és a szóbeli vizsgarész tetszőleges sorrendben történhet.
- Az **általános iskola tanulóinak** csak írásbeli vizsgarész kötelező, melynek megválaszolásához a rendelkezésre álló idő tantárgyaként maximum hatvan perc.

2.9.2. Az írásbeli vizsga szabályai

- Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti.
- A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.
- A vizsgateremben, egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat.

Az íróeszköztől, a vizsgákhoz szükséges segédeszköztől (szótár, függvénytáblázat, feladatgyűjtemény, térkép stb...) – osztályozó vizsga kivételével – a vizsgázó gondoskodik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.

A vizsgázónak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.

Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

2.9.3. A szóbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre áll maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet.
- A felkészülésre vizsgatantárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára, kivételt képeznek az idegen nyelvek.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejezéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékoztatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

2.9.4. A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmazhat a következő vizsgatantárgy:

- informatika, digitális kultúra.

A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.

Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre áll időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgyból több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatot minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a 3. sz. melléklet tartalmazza.

2.9.5. Az alkalmassági vizsga szabályai

Intézményünk nem szervez alkalmassági vizsgát a tanulók felvétele során.

2.9.6. Szóbeli felvételi vizsga követelményei

Intézményünk nem szervez szóbeli felvételi vizsgát a tanulók gimnáziumi évfolyamra történő felvétele során.

2.10. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának iskolai terve

Minden tanév kezdetén balesetvédelmi és elsősegély nyújtási ismeretekkel kezdenek tanulóink, és tanáraink. Nem tanköteles korú tanulók révén már élettapasztalatból rendelkeznek ezen ismeretek alapjaival, de mindig kell fejleszteniük, esetleg a változásoknak megfelelően módosítani tudásaikat.

Ismerkedjenek meg tanulóink a jogaikkal, kötelezettségeikkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításnak célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni,
- osztályfőnöki órának legyen tartalma az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatos teendő.

2.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanulók felvételéről, átvételéről a jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskola főigazgatója dönt. Az osztályba, csoportba sorolásnál a tanuló idegennyelv-választását vesszük figyelembe, szem előtt tartva a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

Másik középiskolából való átvétel feltételei:

- főigazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelme,
- amennyiben azt a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi.

Más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló, ha az általa tanult tárgyak évfolyamonkénti elosztása és óraszama a két intézményben maximum 25% eltéréssel megegyezik.

Minden egyéb esetben előzetes egyeztetés során kell megvizsgálni azt, mely tárgyakból kell különbözeti vagy osztályozó vizsgát tennie az átlépni kívánó tanulónak. Az összehasonlítás alapja a tanult tárgyak tartalma, óraszama, illetve évfolyamonkénti elosztása lehet. Eltérő tantárgynév és integrált tantárgyak esetén a tananyagtartalom – amely a kiadott kerettantervekben meghatározott – képezi az összehasonlítás alapját, ez esetben a megfeleltetés alapján kerül az adott tantárgy elfogadására.

A felvételtől/átvételtől, intézményen belüli osztályváltásról minden esetben a főigazgató dönt mérlegelve az osztálylétszámot, a tanult tantárgyakat, s azok eredményeit. A felvételhez/átvételhez, intézményen belüli osztályváltáshoz szükséges különbözeti- vagy osztályozóvizsga kiírása (időpont, tantárgyak, tartalmak) a főigazgató feladata, de ezt a hatáskörét átadhatja helyettesének.

2.12. A felvételi eljárás különös szabályai

A gimnáziumi képzés esti munkarend szerint; az általános iskolai képzés eseti munkarend szerint felnőttoktatás keretében valósul meg.

Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek magukba foglalják az általános műveltség általános iskolai, középiskolai követelményeit, figyelembe véve a tanulók életpasztyalatait és korábbi tanulmányait egyaránt.

A felnőttoktatás a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet XIV. fejezetének 55. részében található 143. paragrafus alapján szervezzük.

Ennek szabályai:

- A képzés indítását legalább harminc nappal megelőzően a képzés indításának tényét helyben nyilvánosságra kell hozni.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót é a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.

- A felnőttoktatásban a tanuló esti vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.
- A tanuló tudását a helyi tantervben meghatározott formában kell értékelni.
- A tanítási órákat munkanapokon délután, illetve szombati napokon délelőtt szervezzük meg.
- A tanítási év megkezdésekor írásban kell tájékoztatni a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az intézménybe felvételt nyert, hogy az adott évfolyamon adott félévben adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire is.
- A tanítási és során minden tanulóval kapcsolatos ügyvitelről, döntésről, határozatról a tanulót tájékoztatni kell.
- Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanuló jogviszonya. Az iskola szintén félévenként összesíti az igazolt mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szükséges osztályozóvizsgát tennie.

A belépés feltétele

- A tanulónak felvételi/átvételi kérelmet, jelentkezési lapot kell benyújtania az Intézmény számára, amely kérelem elbírálásáról a főigazgató határozatot hoz. E határozatról a tanulót írásban tájékoztatja.
- A beiratkozásra előre meghatározott időpontban kerül sor, amelyről a jelentkező tájékoztatást kap.
- A tanév közben jelentkező tanulók felvételéről a főigazgató hoz határozatot.
- Amennyiben a felvételi kérelem elutasításra kerül, a tanuló jogorvoslati kérelemmel, fellebbezés benyújtásával fordulhat a Fenntartóhoz.
- Más iskolából átjelentkező tanuló esetében, tanulmányainak folytatása érdekében, Intézményünk adott évfolyamára jellemző képzési sajátosságaihoz kell igazodnia. Amennyiben a tantárgyak, tananyagtartalmak és óraszámok tekintetében jelentős eltérés mutatkozik, akkor a tanulónak különbözeti és/vagy osztályozó vizsgát kell tennie az iskola Pedagógiai programjában foglaltaknak megfelelően. A különbözeti és/vagy osztályozóvizsga időpontját a főigazgató határozza meg.
- A vizsgák egyidejű előírása mellett a főigazgató engedélyezi a tanuló számára az adott évfolyamon a tanulmányokba történő becsatlakozást.

Előző tanulmányok beszámítása

Általános iskola:

A tanuló végzettségét igazoló bizonyítvány (törzslapki vonat, vagy más hivatalos dokumentum) alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba. A tantárgyak megfigyelése tagozaton belül történik.

Gimnázium:

- Az általános iskolai végzettségű tanuló a gimnáziumi évfolyam 9. évfolyamára vehető fel.
- Akinek sikeresen befejezett 9. gimnáziumi vagy szakgimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel.
- Amely tanulónak sikeresen befejezett 10. évfolyamról van gimnáziumi vagy szakgimnáziumi bizonyítványa, az a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel.
- Akinek sikeresen lezárt 11. gimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 12. évfolyamára vehető fel.
- Akinek az Nkt. 2020. évi módosítását megelőző sikeresen befejezett 11. szakgimnáziumi tanulmányi éve an, az a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel.
- Akinek nincs befejezett 12. gimnáziumi vagy az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakgimnáziumi évfolyama, de valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, az a tanuló kérheti korábbi tanulmányi eredménye beszámítását, és egyúttal felmentését a tanítási órák látogatása alól az adott tantárgyból. Amennyiben előrehozott érettségi vizsgáját intézményünk tanulójaként egy másik intézményben szerezte meg, ugyanúgy kérheti eredménye beszámítását, illetve felmentését a tanítási órák látogatása alól az adott tantárgyból. Azon tantárgyi órákon azonban köteles részt venni, melyből nincs érettségi eredménye. Erről főigazgatói hatáskörben születik döntés.
- Aki az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakmunkás-bizonyítvánnyal vagy szakiskolai bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy a szakiskolai képzési struktúrában befejezett utolsó évfolyam birtokában van, de nem kezdte meg, vagy félbehagyta a szakmunkás vizsgát, azt a gimnáziumi képzés 10. évfolyamába vesszük fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és /vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- Azt a tanulót, akinek az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző befejezett 9. és 10. évfolyamról van szakiskolai bizonyítványa, az a tanuló a tanult tantárgyak és azok óraszámának függvényében a főigazgató döntése alapján a 10. vagy a 11. gimnáziumi évfolyamba vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 9. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 10-11. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 11. vagy a 12. évfolyamára vehető fel a tanult tantárgyak és azok óraszámának függvényében a főigazgató döntése alapján. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően szakiskolai tanulmányokat megkezdett és/vagy befejezett tanuló gimnáziumi tanulmányokat egyedi döntésen alapulva kezdhet meg,

figyelembe véve a tantárgyi struktúrát és tantárgyi óraszámot, valamint mérlegelve a szakértői véleményben foglaltakat. Erről döntést a főigazgató hoz, meghatározva az adott évfolyamra történő felvétel feltételeit.

A fenti szempontrendszer általános érvényű, egyedi esetekben a főigazgató egyéni mérlegelési jogkörébe tartozik a fel- vagy átvételüket kérő tanulók évfolyamba sorolása.

A tanulók felvételénél beszámítható tantárgyak:

- A Művészetek tárgyhöz beszámítható a Rajz és vizuális kultúra, a Művészeti ismeretek, a Rajz és műalkotások elemzése, a Tánc és dráma, Ének-zene; mozgóképkultúra és médiaismeret megnevezésű tárgy; illetve minden olyan 2012. évi NAT előtti tantárgy/tantárgyak, amelyek lefedik/részei a művészeti ismeretek követelményeit;
- Emberismeret és etika tárgyhöz beszámítható minden olyan tantárgy, amely megjelölésében, tartalmában illeszkedik a kerettantervben megfogalmazott követelményekhez;
- A gimnáziumban, szakgimnáziumban tanult természetismeret/természettudomány tárgy komplexitása révén lefedi a gimnáziumi felnőttoktatás 9-10-11. évfolyamán a kémia, biológia, fizika, földrajz tantárgyakat.

A tanulóknak minden esetben be kell mutatni végzettségét igazoló bizonyítvány (törzslapkirovat, vagy más hivatalos dokumentum), s ez alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba.

Egyéni kérelem alapján a jogszabályban foglaltak szerint a tanulónak lehetősége van arra, hogy osztályozó vizsga keretében teljesítse egy tanév alatt egy vagy több évfolyam követelményeit.

Ennek elbírálása főigazgatói hatáskörben egyéni kérelem alapján történik.

Aki az osztályozóvizsgán az adott évfolyam követelményeit nem teljesíti, a tanévet megismételheti. Javítóvizsgára bocsátható az, aki legfeljebb három tárgyból tett sikertelen osztályozóvizsgát.

2.13. A folyamatos továbbtanulás feltételei

Intézményen belül biztosított az alapfokú tanulmányokat folytató és azt sikeresen befejező tanulók számára a következő tanévtől a gimnázium 9. évfolyamán történő továbbhaladás, amennyiben írásban nem kérte a tanulói jogviszonyának megszüntetését.

A folyamatos továbbhaladás feltétele:

- az általános iskolai tanulmányok – kifejezetten a 8. évfolyam teljesítésére vonatkozóan – intézményünk bármely telephelyén történő teljesítése, így fennálló tanulói jogviszony,
- az általános iskolai tanulmányok 8. évfolyama követelményeinek sikeres teljesítése.

Az adott tanévben az aktív telephelyek közül választhat a tanuló, amennyiben azon a telephelyen indul 9. évfolyam. Amennyiben nem, az esetben a lakó és/vagy munkahelyéhez legközelebbi telephely felajánlása történik számára. Ebben a főigazgató jár el.

A 8. évfolyam eredményes befejezését követően a bizonyítványba az alábbi – a mindenkori rendelkezésnek megfelelő – bejegyzés kerül: „ *A nevelőtestület határozata: általános iskolai tanulmányait befejezte, tanulmányait kilencedik évfolyamon folytathatja.*”

2.14. A tanuló legmagasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a tananyag helyi tantervben előírt követelményeit legalább elégséges szinten teljesítette, illetve ha az év végi osztályozóvizsgán az előírt tanulmányi követelményeknek sikeresen eleget tett. Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a tanév végén két vagy három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónap 15. napjától 31. napjáig terjedő időszakban javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga időpontját a főigazgató határozza meg. Ha minden tárgyból legalább elégségesre javít, akkor magasabb évfolyamba léphet. A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

2.15. Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Intézményünkbe a felnőttoktatási keretekre figyelemmel, a sajátos pedagógiai módszerek közül a szaktanár egyéni döntése alapján az egyes tantárgyak és anyagrészekhez illeszkedő, az egyénre szabott, aktív tanulást támogató, módszertani elemek alkalmazása történik a tanórák keretében, vagy a tanuló otthoni felkészülése során. Így projekt-, a drámapedagógiai- és a kooperatív módszertani elemek alkalmazása kerül bevonásra.

2.16. A hiányzások kezelésének rendje

A tanulók hiányzásának részletes igazolási módjait az intézmény házirendje tartalmazza.

- Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozóvizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozóvizsga alól felmentés nem adható.
- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének.
- Megszűnik a tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.
- Meg kell szüntetni a tanulói jogviszonyát a bejelentés napján annak, aki azt írásban kéri.
- Az intézmény egyoldalú nyilatkozattal megszünteti a tanuló jogviszonyát a tanítási év végével annak, aki önhibájából második alkalommal nem teljesítette egy adott évfolyam tanulmányi követelményeit.

- Azok a tanulók, akik kimaradási szándékukat írásban nem jelentették be, de tanítási órákról házirendben meghatározott mértéken túl mulasztanak, nem tesznek eleget a tanév során a beszámolási kötelezettségüknek, az osztályfőnöknek a KRÉTA felületen keresztül két alkalommal értesíteni kell a tanulót. Amennyiben a kétszeri kiértékelést követően sem jelzett vissza a tanuló, és mulasztásai miatt nem volt osztályozható, a beszámolási kötelezettségének nem tett eleget, az osztályozóvizsgákon és a javítóvizsgán nem jelent meg, intézmény egyoldalú nyilatkozattal megszünteti a tanuló jogviszonyát a tanítási év végével.
- A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt is.
- Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatni kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót, kiskorú esetén a szülőt arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola, valamint a hiányzás jogkövetkezményeiről.
- Az iskolának dokumentálni kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét. Intézményünkben ez az elektronikus naplóban történik. A távolmaradás igazolását, annak típusát az osztályfőnök rögzíti. Az osztályfőnök félévente összesíti az igazolt és igazolatlan mulasztásokat.

3. HELYI TANTERV

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

Alaptevékenységeinknek megfelelően tanterveket az alábbiak szerint határozza meg és alkalmazza intézményünk. A gimnáziumi, általános iskolai felnőttoktatás képzéseinél a NAT és a Kerettantervi ajánlások figyelembevételével határozzuk meg a helyi tantervben az egyes tantárgyak ismeretanyagát.

Óratervek:

Az esti képzés óraszámát az általános iskola 1-4., 5-8. évfolyamain és a gimnázium 9-12. évfolyamain minimum 50%-ka a nappali képzés óraszámának.

A tanév a mindenkor hatályos tanév rendjét leíró rendeletnek megfelelő időpontban kezdődik és fejeződik be.

A köznevelési törvény a felnőttoktatást tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként határozza meg, amelyen azok vehetnek részt, akik:

- már nem tanköteles korúak,
- a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak, vagy nem akarnak részt venni,
- olyan munkahelyi, családi, szociális körülményeik vannak, hogy a hagyományos módon nem tudnak eljutni az érettségi vizsgáig.

Iskolánkban a gimnáziumi és általános iskolai nevelés-oktatás kizárólag felnőttoktatási formában történik.

Célunk, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők befejezhessék általános iskolai tanulmányaikat. Ezt követően szakmai, vagy érettségire felkészítő képzésben tudjanak részt venni. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, vagy iskolarendszerben bármely szakmában szerzett szakmai végzettséggel rendelkezők számára iskolarendszerű képzés keretében általános műveltséget nyújtunk, felkészítve az érettségi vizsgára.

Felnőttoktatásunk jellemzői:

- A felnőttek oktatását lehetőség szerint a tanulók elfoglaltságához igazodva, a lehető legrugalmasabb formában szervezzük meg.
- A tartalmi követelmények azonosak a nappali tagozaton tanulók számára felállított követelményekkel, összhangban a Nemzeti Alaptantervben és a felnőttoktatási kerettantervben meghatározottakkal.
- A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.
- A felnőttoktatásban is kötelező a kerettantervben szereplő tantárgyak oktatása.
- Az általános iskolai és gimnáziumi évfolyamokon a tanítás a délutáni-esti órákban történik, a hét változó napjain.

A tanulók a 8. osztály sikeres elvégzése után befejezik általános iskolai tanulmányaikat, a 12. évfolyam sikeres elvégzése után érettségi vizsgát tehetnek. Az így megszerzett érettségi bizonyítvány hozzásegíti a dolgozót szakmája magasabb szinten való elsajátításához, újabb szakma megszerzéséhez, illetve felsőfokú tanulmányok folytatásához.

A választott kerettanterv 2023/2024-es tanévtől valamennyi évfolyamon

Az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI.4) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően az Oktatási Hivatal honlapján megjelent – a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók keretében – Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyamára:

- Kerettanterv az 1-4. évfolyam számára;
- Kerettanterv az 5-8. évfolyam számára;
- Kerettanterv a 9-12. évfolyam számára.

3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

3.2.1. A szabadon tervezhető óraszám és a 10%-os sáv felhasználása

A 2020-as NAT-hoz igazodva az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyamára kiadott és alkalmazott kerettantervben nincs szabadon felhasználható órakeret biztosítva.

A kerettanterv által biztosított 10%-os szabad mozgástér a megtanított ismeretek elmélyítésére és a gyakorlására kerül felhasználásra, tehát új tartalmi elemekkel a témák nem bővülnek, csak bizonyos résztémákra szánt órakeret került megnövelésre.

3.2.2. Helyi tanterv tantárgyi rendszere és óraszámai

3.2.2.1. Óratervek az általános iskola 1-4. évfolyamai számára – esti munkarendben

	1.		2.		3.		4.	
Évfolyam/ Tantárgyak	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	144	4	144	3	108
Matematika	4	144	4	144	4	144	2,5	90
Etika	1	36	1	36	1	36	1	36
Idegen nyelv (angol/német)	-	-	-	-	-	-	2	72
Technika és tervezés	-	-	-	-	-	-	0,5	18
Osztályközösség-építés	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	-	-	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	0,5	18	0,05	18	0,5	18	-	-
Vizuális kultúra	0,5	18	0,5	18	0,5	18	-	-
Digitális kultúra	-	-	-	-	1	36	1	36
Összes óraszám	11	396	11	396	12	432	12	432

3.2.2.2. Óratervek az általános iskola 5-8. évfolyamai számára – esti munkarendben

Évfolyam/ Tantárgyak	5.		6.		7.		8.	
	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	3	108	3	108	2	72	2	72
Matematika	3	108	3	108	2	72	2	72
Történelem	1	36	1	36	1,5	54	2	72
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	0,5	18
Etika	1	36	1	36	1	36	0,5	18
Technika és tervezés	0,5	18	0,5	18	0,5	18	-	-
Természettudomány	1	36	1	36	-	-	-	-
Kémia	-	-	-	-	1	36	0,5	18
Fizika	-	-	-	-	0,5	18	1	36
Földrajz	-	-	-	-	1	36	0,5	18
Biológia	-	-	-	-	0,5	18	1	36
Idegen nyelv (angol/német)	2	72	2	72	2	72	2	72
Művészetek	0,5	18	0,5	18	0,5	18	0,5	18
Digitális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Hon- és népismeret	-	-	-	-	1	36	-	-
Dráma és színház	-	-	-	-	-	-	1	36
Osztályközösség-építés	1	36	1	36	0,5	18	0,5	18
Összes óraszám	14	504	14	504	15	540	15	540

***A 2020-as NAT szerint kiadott kerettanterv alapján elkészített helyi tantervből a 2022/2023-as tanévtől kezdődően kifutó rendszerben kivitelezésre kerül az egyik idegen nyelv az Nkt. 60.§ (9) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján, az egy tanult idegen nyelv óraszámának megnövelésével.*

3.2.2.3. Óratervek a gimnázium 9-12. évfolyamai számára – esti munkarendben 2025/2026. tanévre érvényes

	9.		10.		11.		12.	
Évfolyam/ Tantárgyak	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	3	108	3	108	3	108	3	96
Matematika	3	108	3	108	3	108	3	96
Történelem	2	72	2	72	2	72	2	64
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	1	32
Természettudomány*								
Kémia*								
Fizika*	-	-	-	-	2	72	-	-
Földrajz*								
Biológia*								
Kémia	1	36	1	36	-	-	-	-
Fizika	1	36	1	36	-	-	-	-
Földrajz	1	36	1	36	-	-	-	-
Biológia	1	36	1	36	-	-	-	-
Idegen nyelv	3	108	3	108	5	180	5	160
Művészetek	-	-	-	-	0,5	18	1	32
Digitális kultúra	1	36	1	36	0,5	18	-	-
Dráma és színház	-	-	-	-	-	-	1	32
Osztályközösség-építés	1	36	1	36	1	36	1	32
Összes óraszám	17	612	17	612	17	612	17	544

**A 2020-as NAT szerint kiadott kerettantervben foglaltak alapján az iskola választhat, hogy a 11. évfolyamon szaktárgyi programok (biológia, fizika, földrajz és kémia) egyike vagy integrált természettudományos program keretében tesz eleget a mindennapokban megjelenő természettudományos kérdések és problémák feldolgozásának.*

Intézményünk lehetőséget biztosít a szaktárgyi program egyikének vagy az integrált program oktatására is, mely az adott tanév tervezésekor került eldöntésre. Telephelyeken eltérően is szervezhető.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei
Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép) használnak, amelyek rajta vannak az Emberi Erőforrások Minisztériuma hivatalos tankönyv- és taneszközjegyzékén.

A felnőttoktatásban, a tanítás-tanulás folyamatában a szervezés alapja a tanterv és nem a tankönyv. Ha a választott tankönyvben ehhez nem áll rendelkezésre alkalmas tananyag, ismeret, ezt a szaktanárnak kell pótolnia. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a tanár határozza meg az iskola helyi tanterve alapján. Fontos szempont, hogy a tankönyv a tananyag követelményein kívül, a diákok igényeinek is megfeleljen.

A legkorszerűbb ismeretekkel rendelkezzen, és természetesen a beszerzése valamennyi diák számára elérhető legyen.

A tankönyvválasztás elvei:

- a tankönyv és segédlet feleljen meg a helyi tanterv, a vizsga követelményeinek,
- felmenő rendszerben készüljenek,
- legyen összhangban a tankönyvek, tanári kézikönyvek és kiegészítő anyagok között,
- korszerű szemléletű, világnézetileg semleges, jól tanulható és tanítható legyen (fogalmazása érthető, a fogalmak magyarázata világos és pontos, a felépítés, az összefüggések bemutatása logikus),
- a nyilvánvalóan szükséges tankönyveken és segédleteken túl egyéb eszközök beszerzése csak akkor lehetséges, ha feltétlenül szükséges, illetve megkönnyíti a tanulók vizsgákra történő felkészülését.

A tanulók otthoni, önálló tanulását a következő eszközökkel tudják támogatni tanáraink:

- saját jegyzet készítésével, elektronikus tananyagok készítésével és közzétételével (prezentáció, dokumentumok);
- saját webes felületekről, e-mailekről elérhetővé teszik az információkat;
- internetes anyaggyűjtésük elérhetőségeit teszik közzé;
- az internetes források etikus és kritikus használatra ösztönzik a tanulókat;
- oktató CD-ket javasolnak, esetleg készítenek;
- saját feladatokat készítenek, vagy a korábbi érettségi feladatsorokat használják a tudás elsajátítására.

Intézményünk funkcionális taneszköz jegyzéke tantervünk alapján és az aktuális jogszabályok figyelembe vételével készült. Az összeállítás során figyelembe vettük a felnőttoktatás sajátosságait és az érettségi vizsgák követelményrendszerének elvárásait.

A tankönyvrendelés intézményünkben nem releváns. A szaktanár ajánlása alapján a tanulók gondoskodnak a tankönyvek, taneszközök beszerzéséről.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a tanuló a pályaválasztásra, munkavállalásra.

Fontos feladataink a következők:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelésre, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes megatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával,
- a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában, és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Legfontosabb feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.

A nevelés-oktatás célja, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakozásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket.

3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Intézményünkben nem releváns.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A 2020-as NAT-ra épülő, a felnőttoktatásra kiadott kerettanterv nem tartalmaz szabadon felhasználható órakeretet.

Mivel szabadon felhasználható órakeret a felnőttoktatásban nem áll rendelkezésre, így a tantárgyválasztás, illetve ezek esetében a pedagógusválasztás intézményünkben nem releváns.

3.7. Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyből a tanulók középszintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Iskolánk középszintű érettségi vizsgát szervez.

Az érettségi vizsgán a következő vizsgatantárgyakból kötelező vizsgát tenni:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv (angol/német).

Szabadon választható vizsgatárgy lehet a tantervünkben szereplő, központi vizsgakövetelménnyel rendelkező bármely olyan vizsgatárgy, amely a pedagógiai programunk kínálatában benne foglaltatik.

A szabadon választható érettségi vizsgatárgyak a 2020-as NAT szerinti tantárgyi rendszerben:

- kémia,
- fizika,
- földrajz,
- biológia.

A tantervi követelményeket a 4. sz. melléklet tartalmazza.

3.8. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgájának témakörei

A témaköröket a 4. sz. melléklet tartalmazza.

3.9. Középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Tanulóink a köznevelési törvény és az érettségi vizsgaszabályzat rendelkezéseinek figyelembevételével választhatják meg érettségi vizsgatárgyaikat. Középszintű érettségi vizsgatárgyat az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyak közül választhat a tanuló, amennyiben teljesítette az előírt kimeneti követelményeket.

A jogi keretek alapján lehetősége van a tanulónak a felnőttoktatási intézményben is emelt szintű érettségi vizsgát tenni a felkészítés szintjétől függetlenül. Tekintettel azonban az alacsony heti

óraszámokra – esti képzés esetén – a tanulóknak alapvetően az egyéni felkészülés, az otthoni tanulás keretében kell az emelt szintű érettségire felkészülniük.

Emelt szintű érettségi vizsgatárgy választását csak az adott tantárgy követelményeinek a telje tanulmányi időszak alatt fennálló biztos alapokon nyugvó, jeles szintű ismerete mellett ajánlja az iskolánk a kötelező, illetve tanított tárgyakból.

3.10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartási és szorgalom minősítésének elvei

3.10.1. A tanulók tanulmányi munkája értékelésének elvei

A tanulmányi munka értékelése és minősítése legyen:

- személyre szóló,
- életkori sajátosságoknak megfelelő,
- fejlesztő,
- ösztönző,
- rendszeres,
- a követelményrendszerre épülő,
- szóbeli és írásbeli értékelés arányossága,
- tárgyszerű,
- járuljon hozzá a tanulók önértékelési képességének fejlesztéséhez.

3.10.2. Az értékelés típusai funkciók szerint

- A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír. Ehhez tudjuk majd viszonyítani a későbbi mérési eredményeinket.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelési információt ad a tanulóknak, a szülőknek és a pedagógusoknak arról, hogy mit tanultak meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.
- A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

3.10.3. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulók tanulmányi teljesítményének értékelése a szaktanár feladata. Adott évfolyamba belépéskor az évfolyam tárgyaiból a pedagógus egyéni döntése alapján a szaktanárok valamennyi tanulónál szintfelmérést végeznek, melynek célja diagnosztikus jellegű, annak feltárása történik itt meg, hogy a tanulók milyen képességekkel, ismeretekkel, részismeretekkel rendelkeznek, s ebből kifolyólag az esetleges felzárkóztatás eszközeit meg tudják választani. A differenciálással lehetőség nyílik a teljesítmények növelésére, az egyéni képességek egyénre szabott fejlesztésére.

A tanulási folyamat során a megerősítő, támogató-javító értékelést preferáljuk.

A tanulmányi teljesítmények értékelése ötfokozatú skálán történik, ahol a legjobb tudást ötössel, a leggyengébb tudást elégtelen osztályzattal minősítjük.

A tanulók tanulmányi munkájának évközi értékelése a következő formákban történhet, mely során évközi érdemjegyük származhat:

- szóbeli felelet,
- írásbeli felelet (röpdolgozat),
- tesztlap kitöltése,
- témazáró dolgozat,
- tanítási órákon végzett munka,
- beszámoló,
- gyűjtőmunka,
- projektmunka,
- kiselőadás,
- órai aktivitás.

A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni, és a témazáró megírását megelőzően a tananyagot össze kell foglalni. Hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni a mérést. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.

Természetesen a témazárók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az érdemjeggyel történő minősítés között. Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is. A tanulók teljesítményének értékelésére alkalmazott érdemjegyekben kifejezésre jut a tananyag ismerete a tanulónak társaihoz viszonyított teljesítménye a tanuló

egyéni teljesítménye. Az esszé jellegű írásbeli dolgozatoknál és szóbeli felelésnél személyre szabott értékelést, minősítést alkalmazunk.

A pedagógus a témazáró dolgozatok megírását követően, illetve a szóbeli feleletek után legfeljebb 10 munkanap elteltével köteles bejegyezni az érdemjegyeket az E-KRÉTA napló értékelési felületén.

3.10.4. Írásbeli teljesítmény értékelése

Pontozáson alapuló értékelést alkalmazunk a teszteknel, a reláció-analízist igénylő feladatsoroknál, illetve a több kisebb, de kifejtendő kérdést tartalmazó írásbeli munkáknál. Ez esetekben a feladatlapokon mindent esetben feltüntetjük az intervallum skála 5 fokozatú megfeleltetését.

Az **írásbeli számonkérések, mérések értékelése, minősítése** valamennyi évfolyamon és valamennyi írásbeli számonkérési típusba (beleértve valamennyi vizsgát is) az alábbiak alapján történik:

- 0 – 24% = elégtelen (1)**
- 25 – 39% = elégséges (2)**
- 40- 59% = közepes (3)**
- 60 – 79% = jó (4)**
- 80 – 100% = jeles (5)**

3.10.5. Szóbeli teljesítmény értékelése

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők rendszeresen ellenőrzik a követelményeket elsajátítását, szóbeli felelet formájában:

- **5 (jeles)** kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok;
- **4 (jó)** összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékezik;
- **3 (közepes)** akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb hányadát segítő kérdések alapján felismeri;
- **2 (elégséges)** nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló;
- **1 (elégtelen)** elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények döntő többségét nem tudja ég segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

3.10.6. Gyakorlati teljesítmény értékelése

- Készségtárgyak esetén a megszerzett ismereteket elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük.
- Az értékelés, minősítés során a tanulók hozzáállását és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük.
- Értékeljük a házi dolgozatokat, szorgalmi feladatokat, beszámolókat és kiselőadásokat.

Az a tanuló, aki munkahelyi vagy indokolt magánéleti helyzete miatt az évközi folyamatos, ütemezett munka során nem tudja teljesíteni a követelményeket, az a szaktanárokkal egyeztetett módon és időpontban még a félév, illetve a tanév zárása előtt pótolhatja az érdemjegyek megszerzése érdekében.

Amennyiben a pótlás a tanuló önhibájából nem történik meg, a tanulónak számolnia kell a következményekkel, amely lehet osztályozóvizsgára utasítás a hiányzás miatt, vagy évfolyamisméltás a sikertelen tanévzárás miatt, illetve javítóvizsga legfeljebb három nem teljesített tantárgy esetén.

„Amennyiben a pótlás a tanulónak fel nem róható okból nem teljesül, akkor a nevelőtestülettel egyeztetve a főigazgató engedélyezheti osztályozóvizsga keretében – a tanítási év végéig – az osztályzatmegszerzését.”

A szaktanár joga és kötelessége a pontos tantárgyi követelmények meghatározása a helyi tantervben tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott tematika alapján.

A tanév folyamán szerzett érdemjegyek alapján a szaktanár állapítja meg a félévi tájékoztató, illetve az év végi osztályzatokat. A félévente megszerzendő minimális számú érdemjegy száma: a heti óraszám +1, de minimum 3. Ezen számú érdemjegyek megléte esetén a tanuló nem minősíthető osztályozhatatlannak, értékelhetetlennek.

A félévente, tantárgyanként megszerzett minimum 3-3 érdemjegy (amely az előre meghatározott időpontig a szaktanár részére benyújtott írásos dokumentum), megajánlható a félévi, tanév végi osztályzat. Amennyiben a szaktanár által megadott határidőig a tanuló nem küldi vissza beszámolóját, a szaktanár kétszer értesíti a Krétán keresztül a tanulót mulasztásáról. Ha a figyelmeztetések ellenére sem teljesíti a feladatát, elégtelen osztályzatot kap.

A félévi és az év végi osztályzatok megállapítása a szaktanár joga olyan feltételek mellett, hogy öt tizedtől a felfelé történő kerekítés érvényesítendő.

Értékelés és vizsgakövetelmények a 11–12. évfolyamon

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók számára a 11. évfolyam évvégén és 12. évfolyam félévkor érettségi tantárgyakból megosztva (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, valamint a választott érettségi tárgy) a félévi és év végi érdemjegy megszerzésének feltétele az írásbeli és/vagy szóbeli vizsga teljesítése.

- A vizsga az adott tantárgy érettségi követelményeihez igazodik, az évfolyamok során elsajátított tananyag átfogó ellenőrzésére szolgál.
- Az írásbeli vizsga a tanulók feladatmegértő és problémamegoldó képességét, szövegértését, szövegalkotását, számítási és logikai készségét méri fel.
- A szóbeli vizsga célja a tanulók kommunikációs készségének, érvelési képességének, valamint a tananyag mélyebb összefüggéseinek bemutatása.
- A vizsgák eredménye és a tanév során a beszámolók során szerzett érdemjegy együttesen határozza meg a félévi és év végi osztályzatot.
- Amennyiben a tanuló a kitűzött időpontban nem teljesíti a vizsgát, egyszer lehetőséget kap a teljesítés pótlására.

3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben csoportbontást nem alkalmazunk.

A felnőttoktatásban rendelkezésre álló órakeretet tanórákra használjuk fel. Mindemellett azonban szükség szerint biztosítunk a kötelező és a szabadon választható érettségi vizsgatárgyakból érettségire történő felkészítő foglalkozásokat, amennyiben az a 12. évfolyamos tanulóink igénylik, és az adott tanév költségvetése, valamint a szaktanár óraszámja lehetővé teszi.

3.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése

Tekintettel arra, hogy a tanulók egy-egy telephelyen több településről – ahol eltérő nemzetiségűek ének -, vesznek részt a felnőttoktatási nevelésben-oktatásban, így elsősorban az osztályközösség-építés tantárgy óráinak tananyagába kerül beépítésre egymás kultúrájának megismerését, egymás elfogadásának erősítését szolgáló témakör.

3.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programjai, tevékenységei

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű. A helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturális háttéréből fakad. Tanulóink az egészséggel és a mentális helyzettel kapcsolatos gondjaikat is gyakran magukkal hozzák a tanórákra.

Ezért kiemelt feladatként kezeljük, hogy legalább az iskolában töltött idő alatt olyan iránymutatást adjunk, amely hozzásegíti tanulóinkat az egészség- és környezettudatos magatartás elsajátításához, elmélyítéséhez.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Célunk, hogy az egészség- és környezettudatos magatartás épüljön be tanulóink mindennapi életvitelébe. Ezért elveink:

- az egészségkultúra szintjének emelése,
- a testi és lelki egészség harmóniája megteremtésének támogatása,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- az egészség- környezettudatos felelősségérzet fejlesztése,
- felkészítés a stressz-hatások feldolgozására, kezelésére.

Egészségnevelési és környezeti nevelési programok

A felnőttoktatás sajátosságaira tekintettel külön programok szervezésére nem kerül sor, azokat tartalmi elemei a tanórák tananyagaihoz kapcsolódóan kerül beépítésre, melynek biztosítása valamennyi szaktanár feladata.

Mindez kiemelten megjelenik a természettudományos tantárgyaikban, az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a készségtárgyakban, az idegen nyelvi órák szituációiban is jól beépíthetőek, továbbá az irodalmi alkotások feldolgozása során.

Egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenységek

- az egészséges táplálkozás fontosságának hangsúlyozása,
- a testi higiénia meghatározó szerepének kiemelése,
- a fertőző betegségek megelőzése lehetőségeinek ismertetése,
- a balesetek megelőzésének lehetőségei,
- az alkohol és a drogok élettani hatásainak, következményeinek ismertetése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel megalapozása, elmélyítése,
- az állampolgári és közösségi felelősség felébresztése,
- az életminőség javítására való törekvés igényének elmélyítése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, melyek segítségével képesek lesznek megelőzni a környezetszennyezést,
- a környezetszennyezés okozta egészségügyi problémák iránti figyelem felkeltése,
- a környezetszennyezés okozta környezeti és egészségügyi ártalmak csökkentésére történő figyelemfelhívás, azok lehetőségeinek feltárása.

3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk az alábbi segítséget nyújtja a tanulók számára az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- a kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat, élményszerzésen alapuló tanulóval,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,

- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelésével,
- környezettudatos szemléletű oktatás, neveléssel, egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátításával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

3.15. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléshez, minősítéshez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazása sajátosan jeleníthető meg a felnőttoktatás keretei között. Ez elsősorban a tanulmányi követelményeket kiemelkedően teljesítő tanulók esetében az osztályfőnöki, a szaktanári, a főigazgatói, valamint a nevelőtestületi dicséretként jelenik meg.

Egy-egy tantárgyból szaktanári dicséret adható félévkor és tanév végén, amennyiben a tanulónak jeles érdemjegyei vannak.

Nevelőtestületi dicséretben részesíthető félévkor és tanév végén az a tanuló, aki a tanult tantárgyak legalább felénél szaktanári dicséretben részesült.

Az érettségi vizsga során kiemelkedő szaktárgyi teljesítményt nyújtó tanulót a szaktanár tantárgyi dicséretben részesítheti.

A Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola a 2025/2026-os tanévtől „**Bolyai – díj**” alapításáról döntött.

Alapító: Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola és Tóthné Lipták Erzsébet az intézmény pedagógusa, a humán munkaközösség vezetője.

Az alapítás célja: A legjobb érettségi eredményt elérő tanuló jutalmazása a szarvasi tagintézményben.

Az alapítás ideje: 2025. június 03.

A díj összege: 50.000 – azaz ötvenezer- forint, melynek felét az intézmény, másik felét Tóthné Lipták Erzsébet biztosítja, amíg az intézményben tanít.

A díj odaítélése: A díjat az a szarvasi tagintézményben tanuló végzős diák kapja, aki az érettségi vizsgán a legjobb, de minimum jeles eredményt ér el. Ha több ilyen tanuló van, a díjat a legjobb százalékos eredményt elérő tanuló kapja, mivel a díj nem megosztható. Ha az adott tanévben nincs a kritériumoknak megfelelő eredményt elért tanuló, a díj nem adható ki.

A díj átadása: Ünnepélyes keretek között az utolsó érettségi vizsga eredményhirdetésekor, oklevél kíséretében, készpénz formájában, átvételi elismervénnyel.

A díj átadói: Az intézmény mindenkori vezetője és a díj alapítója.

Felnőttoktatás esetén a magatartás és szorgalom értékelése nem releváns.

3.16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek
Intézményünk nevelőtestülete nem határozott meg további elveket.

3.17. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot, valamint tantárgyból és tananyagtartalomtól függően írásbeli feladatot határoznak meg. A napközi otthonos és a tanulószobai ellátás intézményünkben nem releváns.

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

Az otthoni felkészülést segítő írásbeli feladatok ellenőrzése a következő órán és/vagy a szaktanár részére elektronikus formában beküldött feladatmegoldás során történik.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak elvei

- Az otthoni felkészüléshez adott feladatok funkciója:
 - a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés),
 - a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek rögzítése legyen.
- Az otthoni felkészülésre adott feladatok a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódjanak.
- Ösztönözzék a tanulókat az önellenőrzésre.
- Adjanak visszajelzést a tanulók számára.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak korlátai

- Az iskolai szünetekre több házi feladat nem adható, mint ahogy az átlagos körülmények között elvárható egyik tömbösített óráról a másikra.

3.18. A SNI tanulók ellátása

Intézményünkben nem releváns, alapfeladataink között nem szerepel a sajátos nevelési igényű tanulók integrált és/vagy szegregált ellátása.

4. ZÁRADÉK

4.1. A pedagógiai program érvényessége

Ezen pedagógiai program 2025. szeptember 01-jétől lép érvénybe.

A pedagógiai program a vonatkozó jogszabályok változása, vagy bármely egyéb, annak tartalmát befolyásoló változás esetén felülvizsgálandó és szükség esetén bármikor módosítható azzal a megkötéssel, hogy a módosítások a következő tanév kezdetétől érvényesek.

4.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A tantestület a pedagógiai programban foglaltak teljesítését tanítási évente értékeli és véleményezi a tantestületi tanévzáró értekezleten az adott tanévre vonatkozóan.

4.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítható, a módosítást kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője;
- a nevelőtestület tagjainak 50%-a +1 fő;
- a feltételek meglétének írásbeli igazolása alapján – az intézmény fenntartója;
- jogszabályi előírás alapján kötelezően.

A nevelőtestületi módosítási kezdeményezésről a nevelőtestület szavazással határoz. A jelenlevő tantestületi tagok kétharmadának egyetértése szükséges az indítvány elfogadásához.

A pedagógiai program módosítását a főigazgató készíti el a nevelőtestület véleményezésével és egyetértésével, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

4.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola székhelyén az intézmény vezetőjénél,
- a telephelyi irodákban az iskolatitkároknál.

Megtekinthető továbbá elektronikus formátumban:

- az iskola honlapján;
- a Köznevelési Információs Rendszer (KIR) hivatalos oldalán, az adott intézménynél.

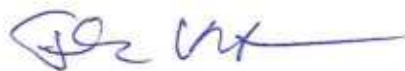
Tóth Tamás
főigazgató

4.5. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a szakmai munkaközösségek a 2025. augusztus 22. napján tartott ülésén véleményezte és egyhangúan elfogadta.

Nyírbéltek, 2025. augusztus 22.

P.H.

.....
szakmai munkaközösség képviselőjében

A fenntartó képviselőjeként az intézmény pedagógiai programját jóváhagyom. A pedagógiai program a jóváhagyást követően, a 2025/2026. tanévtől kerül bevezetésre.

Nyíregyháza, 2025. augusztus 22.

.....
Esélytér Intézményfenntartó
képviselője

5. MELLÉKLETEK

- 1. sz. melléklet:** Általános iskola helyi tanterve
- 2. sz. melléklet:** Gimnázium helyi tanterve
- 3. sz. melléklet:** A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei
- 4. sz. melléklet:** Egyes vizsgatárgyak középszintű érettségi témakörei

